

BALANCED SCORECARD (BSC) ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІНСЬКОГО АУДИТУ

А. С. Панченко, студентка

Сумський державний університет

У статті розглянуто аспекти збалансованої системи показників ефективності BSC як одного з найбільш затребуваних інструментів управлінського аудиту.

Створення системи управлінського аудиту – це питання не тільки ефективного управління підприємством, але й самого його існування. Здатність до швидкої адаптації в умовах динамічно мінливого середовища та стрімко зростаючої конкуренції - та перевага, яка надається сучасними методиками управлінського аудиту й відповідними їм моделями бізнесу.

Суть аудиту складається в порівнянні існуючих процесів управління з еталонними. Одним з варіантів моделі еталонних показників є сукупність обґрунтованих оцінок її діяльності - збалансованої системи показників ефективності (Balanced Scorecard - BSC).

У сучасній практиці традиційно використовують BSC, як основу для управлінського аудиту та стратегічного розвитку підприємства. Вітчизняна система показників оцінки відрізняється від зарубіжної, що обумовлено низькою якістю інформаційної бази для аналізу. BSC – це управлінська та стратегічно-вимірювальна система, що переводить місію і стратегію організації в збалансований комплекс інтегрованих робочих показників. Методологія BSC представлена механізмом послідовного доведення до персоналу стратегічних цілей компанії і контролю за їх досягненням через ключові показники результативності, що є вимірниками досяжності цілей, ефективності бізнесів-процесів та роботи кожного окремого співробітника [3].

Збалансована система показників ефективності полягає в тому, що підприємство, яке впровадило дану технологію, одержує в результаті «систему координат» дій у відповідності зі стратегією на будь-яких рівнях управління. Усі ресурси, а також співробітники через систему мотивації, тісно зав'язану на ключових показниках результативності, зорієнтовані стратегією компанії і спрямовані на її досягнення через систему чітко поставлених цілей і задач у рамках чотирьох основних проєкцій: фінансів, маркетингу, внутрішніх бізнес-процесів, навчання і зростання [4].

Досвід провідних закордонних компаній показав, що BSC – не тільки система, спрямована на підвищення ефективності операційної діяльності (покращання якості продукції, зменшення часу обробки замовлення, тривалості виробничого циклу, зниження вартості тощо), а й інструмент управління стратегією [2].

Використання BSC допомагає підприємству ефективно вирішувати безліч проблем, керуючи такими ключовими процесами, як переведення бачення в стратегії; доведення стратегій до всіх рівнів системи управління; бізнес-планування і розподіл ресурсів; зворотний зв'язок, навчання і поточний моніторинг виконання стратегії [2].

Використання BSC суттєво знижує ризик прийняття неефективних управлінських рішень за рахунок того, що дозволяє перешкодити багатьом помилкам, оскільки первинно сприяє тому, щоб підприємство розробляло вірний курс розвитку у вигляді стратегії, яка в подальшому розподіляється на цілі ключових аспектів діяльності, що вимірюються за допомогою набору показників [1].

Слід зауважити, що зазначена методика здійснення управлінського аналізу набула широкого розповсюдження у зарубіжній практиці. Використання даної методики передбачає в першу чергу наявність відповідної інформаційної системи, що формується за рахунок звітності підприємств та знаходиться у відкритому доступі. Вітчизняна фінансова звітність має ряд відмінностей від зарубіжної, що певною мірою обмежує використання цієї методики у вітчизняній практиці. Тому доцільним є узагальнення та адаптація зарубіжних методик з урахуванням особливостей вітчизняної фінансової звітності підприємств.

Науковий керівник: Г. А. Мішеніна, к.е.н.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Загорулько А. А. ССП – инструмент принятия эффективных управленческих решений // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 6. – С. 263-270.
2. Мельник Ю. М. Проблеми застосування збалансованої системи показників на вітчизняних підприємствах / Ю. М. Мельник, О. С. Савченко // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. – №1 – С.192-203
3. Прокопчук С. И. Экономико-статистические модели повышенной точности основных показателей деятельности предприятий железобетонных изделий // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 4. – С. 222-230.
4. Серпилин Андрей. Разработка развития стратегии предприятия [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.crisis-strategy.ru>.

Матеріали надійшли 8 березня 2016 р.

Панченко А. С. Balanced scorecard (BSC) як ефективний інструмент управлінського аудиту [Текст] / А. С. Панченко ; наук. кер. Г. А. Мішеніна // Сучасний менеджмент і економічний розвиток : матеріали постійно діючої міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 1 вересня 2015 р. - 31 серпня 2016 р. – Суми : СумДУ, 2016.